

LIBRIS | We know

Colum McCann s-a născut în Dublin și a studiat jurnalismul. Este autorul romanelor *Songdogs* (1995), *This Side of Brightness* (1998), *Dansatorul (Dancer, 2003)*, *Zoli* (2006), *Goana nebună a lumii (Let the Great World Spin, 2009)*, *Transatlantic (TransAtlantic, 2013)* și *Apeirogon* (2020). A mai scris trei cărți de povestiri bine primite de critică și un volum de nonficțiune intitulat *Letters to a Young Writer* (2017). Lucrările i-au fost publicate în peste patruzeci de limbi. A primit multe distincții internaționale, printre care National Book Award, International IMPAC Dublin Literary Award, o bursă Guggenheim, Premiul Pushcart și o nominalizare la Oscar pentru scurtmetrajul *Everything in This Country Must*. Este membru al Academiei Americane de Arte și Litere și a primit Ordinul Chevalier des Arts et des Lettres din partea guvernului francez. A mai obținut premii în Italia, Germania și China. Colaborează la *The New Yorker*, *The New York Times*, *The Atlantic* și *The Paris Review* și predă în cadrul programului de masterat în *creative writing* de la Hunter College. Locuiește cu familia în orașul New York, unde este cofondator al organizației internaționale nonprofit de schimburi narative Narrative 4.

COLUM McCANN

GOANA NEBUNĂ A LUMII

Traducere din limba engleză
BOGDAN PERDIVARĂ

LITERA
București

Amuțeau la vederea lui. Pe Church Street. Liberty. Cortlandt. West Street. Fulton. Vesey. Era o tăcere care se auzea pe sine, oribilă și frumoasă. Unii s-au gândit mai întâi că le joacă vreo festă lumina, că are ceva de-a face cu vremea, că e o întâmplare ținând de felul în care cad umbrele. Alții au cugetat că putea fi gluma urbană perfectă – să stai țeapăn, cu brațul întins în sus până se adună oamenii, până lasă pe spate capetele și înalță bărbuile, ajungând apoi cu toții să se holbeze în văzduh la absolut nimic, de parcă ar fi așteptat să se termine un scheci de-al lui Lenny Bruce. Însă, cu cât așteptau mai mult, cu atât mai siguri deveneau. Se afla chiar pe marginea clădirii, o formă întunecată pe fundalul cenușiu al dimineții. Poate un spălător de geamuri. Ori un muncitor în construcții. Sau un sinucigaș.

Acolo, sus, la înălțimea celor o sută zece etaje, neclintită, o jucărie negricioasă profilându-se pe cerul înnorat.

Putea fi văzut doar din anumite unghiuri, așa că privitorii erau nevoiți să se oprească pe la răscruci, să găsească spații între clădiri sau să se ferească de umbre ca să obțină o priveliște neobstrucționată de cornișe, gargui, balustrade, streșini. Nici unul nu pricepuse încă ce-i cu sârma întinsă la picioarele lui, între un turn și celălalt. Silueta umană era cea care-i priponea acolo, cu

gâturile întinse, sfâșiați între promisiunea unui act fatal și dezamăgirea obișnuitului.

Privitorii se confruntau cu o dilemă: nu aveau chef să caște gura la orice fleac, la vreun idiot cocoțat pe acoperiș, însă nici să rateze momentul, în caz că idiotul ar fi alunecat, în caz că-l arestau ori dacă se azvârlea, desfăcând brațele, în gol.

Orașul își producea zgomotele de zi cu zi în jurul lor. Claxoane. Autospeciale de gunoi. Șuier de feriboturi. Huruitul metroului. Autobuzul M22 a tras lângă trotuar, a frânat, s-a afundat cu un sâsâit moale într-o groapă din asfalt. Un ambalaj zburător de ciocolată s-a oprit într-un hidrant. Uși de taxiuri trântite. Urme de resturi menajere împetrișând ungherele cele mai ascunse ale aleilor. Teniși proptindu-se în călcâie. Pielea servietelor frecându-se de cracii pantalonilor. Câteva vârfuri de umbrele scoțând clinchete pe caldarâm. Uși rotative împingând pe stradă sferturi de conversații.

Însă privitorii ar fi putut să ia toate sunetele, ar fi putut să le condenseze într-un singur zgomot, și tot nu ar fi auzit mare lucru: chiar și înjurăturile erau rostite domol, respectuos.

Au ajuns să se adune în cete mici lângă semaforul din colțul străzilor Church și Dey; s-au strâns sub copertina frizeriei lui Sam; în pragul atelierului La Charlie; o seamă de bărbați și femei s-au înghesuit până în balustradele Capelei St. Paul; au prins să dea din coate, ca să-și facă loc, la ferestrele clădirii Woolworth. Avocați. Liftieri. Doctori. Măturători. Ajutori de bucătar. Comercianți de diamante. Vânzători de pește. Târfe îndesate în blugi din cale-afară de strâmți. Fiecare încurajat de

prezența celorlalți. Stenografe. Negustori. Livratori la domiciliu. Oameni-reclamă. Trișori la cărți. Funcționari. Corporatiști. Wall Street. Un lăcătuș în duba lui, la intersecția dintre Dey și Broadway. Un curier pe bicicletă odihnindu-se, sprijinit de un stâlp de iluminat, pe strada West. Un machitor roșu la față în căutarea păhărelului de dimineață.

L-au observat de pe feribotul de Staten Island. Din depozitele de carne din West Side. Din noile clădiri falnice de lângă Battery Park. De lângă tonetele ambulante cu gustări de pe Broadway. Din piața publică de mai jos. Din turnurile însele.

Erau, firește, și din cei care ignorau zarva, care nu voiau să se lase deranjați. Se făcuse ora șapte și patruzeci și șapte de minute, și acum era prea greu să-i ațâțe orice în afară de birou, stilou, telefon. Curgeau din stațiile de metrou, din limuzine, din autobuzele orașenești, traversând fuguța strada, refuzând ocazia unei uitături. Încă o zi, încă un chin. Însă, trecând pe lângă cetele fremătătoare, începeau să încetinească. Unii se opreau de tot, ridicau din umeri, se răsuceau nonșalanți, se duceau până la intersecție, se ciocneau de ceilalți privitori, se înălțau pe vârfuri, își aruncau privirea peste mulțime, apoi își făceau intrarea cu un „Uau“, un „Ia te uită!“ sau „Doamne, Dumnezeu!“

Deasupra tuturor, omul rămânea static, însă misterul său era mobil. Se oprise mai încolo de grilajul platformei de observație din turnul sudic – de parcă, din clipă în clipă, ar fi putut să-și ia zborul.

Mai jos de el, un porumbel și-a dat drumul de la ultimul etaj al Federal Office, parcă anticipând căderea.

Mișcarea a atras atenția unor privitori, făcându-i să urmărească falfăitul cenușiu din dreptul siluetei neclintite a bărbatului. Pasărea săgeta de la o margine de acoperiș la alta, și abia atunci au observat privitorii că și alții li se alăturaseră pe la geamurile clădirilor de birouri, că se ridicau jaluzele, ba chiar că se deschideau, greoaie, panouri de sticlă. Nu se vedea mai mult de-o pereche de coate, de vreo manșetă ori de vreun elastic pe mânecă, însă îndată au apărut capete ori, deasupra lor, stranii perechi de brațe încercând să salte și mai mult cadrul cu geam. La ferestrele zgârie-norilor de prin preajmă s-au ivit siluete curioase – bărbați în cămăși și femei purtând bluze colorate intens, pâlپând nesigure în sticla ferestrelor ca niște năluci în oglinzile strâmbe de la bâlci.

La altitudine și mai mare, un elicopter meteorologic a executat un viraj strâns către Hudson, recunoaștere a faptului că ziua de vară avea, oricum, să se arate noroasă și răcoroasă, iar elicele au prins să bată ritmul pe deasupra depozitelor din West Side. Aparatul de zbor a părut mai întâi să se clatine, și un mic hublou lateral a fost deschis, ca și cum mașinăriei i-ar fi trebuit aer proaspăt. În ferestruică a apărut o lentilă. A capturat o străfulgerare de lumină. După o clipă, elicopterul și-a corectat cu măiestrie poziția și s-a depărtat rotitor peste întinderea văzduhului.

Niște polițiști de pe autostrada West Side și-au pornit girofarurile și au apucat-o iute către rampele de ieșire, făcând dimineața încă și mai magnetică.

Aerul din jurul privitorilor a început să capete o calitate electrică; acum, că ziua fusese oficializată de sirene, s-au pus pe sporovăit, cu echilibrul tulburat, calmul

destrămându-se, s-au întors unii spre alții și s-au apucat să-și dea cu părerea, urma să sară, urma să cadă, urma să umble așa, pe vârfuri, pe margine, lucra acolo, era singur, era doar o momeală, purta uniformă, avea cineva un binoclu? Necunoscuții își atingeau unii altora coatele. Circulau sudălmi printre ei, și șoapte că avusese loc o tentativă de jaf, că omul de pe acoperiș era un soi de spărgător, că luase ostatici, era arab, evreu, cipriot, de la IRA, că nu însemna decât praf în ochi publicitar, o escrocherie corporatistă, *Beți mai multă Coca-Cola, Mâncăți mai multe chipsuri, Fumați mai multe țigări Parliament, Dați-vă cu mai mult Sanytol, Iubiți-l mai mult pe Isus*. Ori că era un protestatar care avea de gând să atârne un slogan acolo, să-i dea drumul din muchia turnului, să-l lase falfăind în adierea brizei ca o piesă gigantică de lenjerie cerească – NIXON AFARĂ ACUM! SAM, NU UITA DE VIETNAM! INDEPENDENȚĂ PENTRU INDOCHINA! –, după care cineva și-a dat cu părerea că era poate un deltaplanist ori parașutist, iar ceilalți au râs, însă îi nedumerea cablul de la picioarele lui și zvonurile au început din nou, o coliziune de înjurături și șoapte augmentată de vaietele mai dese acum ale sirenelor, care le făceau inimile să bată mai iute încă, și elicopterul și-a găsit o poziție lângă partea de vest a turnurilor, în vreme ce jos, în foaierea World Trade Center, polițiștii sprintau pe podeaua de marmură, cei sub acoperire își smulgeau insignele de pe sub cămăși, mașini de pompieri trăgeau în piață, roș-albastrul licărea reflectat în sticlă, s-a ivit un camion, trăgând după el o macara cu platformă de ridicare, cu roți dolofane săltând peste bordură, și cineva a râs când camionul a oprit pieziș, iar șoferul

a ridicat privirea de parcă coșul din capăt ar fi putut să parcurgă imensa, trista distanță până sus, și oamenii de la pază răcneau în stațiile radio, și întreaga dimineață de august exploda în timp ce spectatorii nu se clinteau, deocamdată n-aveau încotro se duce, vocile au crescut treptat în volum, tot felul de accente, o babilonie, până ce un roșcovan mărunțel de la Home Title Guarantee Company din Church Street a săltat geamul culisant de la birou, și-a pus coatele pe pervaz, a tras o gură bună de aer, s-a aplecat în afară și a urlat către depărtări:

– Hai, fă-o, fraiere!

A urmat un interval înainte să izbucnească râsetele, o secundă înainte ca vorbele să le intre privitorilor în urechi, apoi o clipită de respect pentru lipsa de respect a tipului, fiindcă așa simțeau mulți dintre ei în secret – „Fă-o, pentru numele cerului! Dă-i drumul!“ –, apoi a fost slobozit un torent de sporovăială veselă, dus și întors, care a părut să treacă, precum o undă, de la pervazul ferestrei până jos, pe trotuar, răspândindu-se pe asfaltul crăpat către intersecția cu Fulton, apoi mai departe pe Broadway, străbătând în zigzag intersecția cu John Street, rotindu-se pe după răspântia cu Nassau și continuând, șirag de domino din piese de răs, dar cu ceva pe deasupra, o nostalgie, un fel de spaimă reverențioasă, și atunci mulți dintre privitori și-au dat seama înfiorați că, indiferent ce ar fi spus ei, își doreau de fapt să fie martorii unei mari prăbușiri, să vadă pe cineva străbătând uriașa distanță până jos, dispărând din vedere, izbindu-se, făcut grămadă la pământ și oferind acelei zile de miercuri ceva electric, o noimă, fiindcă nu le trebuia, ca să devină o familie, decât o alunecare cât o fărâmiță

de clipă, în vreme ce alții – cei care voiau să-l știe rămas pe loc, să nu se clintească, să ajungă pe margine, dar nu mai mult de atât – se simțeau acum răscoliți de dezgust pentru cei care strigaseră: își doreau ca omul să se salveze, să pășească înapoi în brațele polițiștilor în loc de cer.

Erau de-acum ațâțați.

Stârniți.

Linia fusese trasată.

– Dă-i bătaie, fraiere!

– Să nu cumva!

Deasupra, sus, o mișcare. Omul în veșminte cernite era sorbit din priviri. S-a aplecat, s-a înclinat ca și cum și-ar fi cercetat pantofii, ca o urmă de creion ștersă în mare parte cu radiera. Postura unui săritor de pe trambulină. Și atunci au văzut-o. Privitorii așteptau tăcuți. Până și cei care voiseră ca omul să sară simțeau acum că li se goliseră plămâni de aer. Au tresărit cu putere, icnind.

Un corp se legăna în mijlocul aerului.

Nu mai era. Își dăduse drumul. Unii și-au făcut cruce. Au închis ochii. Au așteptat bufnetul. Corpul răsucit, smuncit, învârtit de vânt.

Apoi un chiot a răsunit peste capetele privitorilor, o voce de femeie:

– Doamne, Dumnezeu, e o bluză, e doar o bluză!

Cădea, cădea fără oprire, da, o bluză era, fâlfâitoare, apoi ochii lor au părăsit în plin aer piesa vestimentară fiindcă, deasupra, bărbatul nu mai stătea pe vine, se ridicase, și un nou așternut de tăcere s-a așezat peste agenții de poliție și privitorii de jos, un val de emoție s-a răspândit printre ei, fiindcă omul se înălțase ținând

în mâini o bară lungă și subțire, o juca în palmă, îi testa greutatea, o balansa în sus și-n jos, o bară lungă și neagră, atât de elastică încât capetele îi vibrau, iar privirea omului era fixată asupra celuiilalt turn, încă înfășurat în schele, ca un lucru rănit așteptând să fie ajuns, și uite că acum sârma de la picioarele lui căpăta sens pentru toți, și orice va mai fi fost pe lume nu i-ar mai fi urnit din loc, nici cafeaua de dimineață, nici țigara din sala de ședințe, nici o vorbă la bășcălie aruncată vreunui coleg; așteptarea se dovedise magică, așa că au privit cum omul ridică un picior cu încălțăminte fumurie, parcă pe cale să pătrundă în ape calde și sure.

Jos, spectatorii și-au ținut în același timp suflarea. Aerul, fără veste, parcă se împuținase. Omul de deasupra era o lume pe care păreau să o știe, cu toate că n-o mai auziseră până atunci.

A pornit peste margine.

CARTEA ÎNTÂI

FIE RAIUL CUM O FI, MIE ÎMI PLACE ACI

Unul dintre multele lucruri pe care le adoram la mama noastră era că se pricepea la muzică. Ținea un radio mic pe pianul Steinway din sufrageria casei noastre din Dublin și, în după-amiezile de duminică, după ce lua la rând posturile disponibile, Radio Éireann sau BBC, sălta coada lăcuită a pianului, își răsflora pe scăunelul de lemn rochia și încerca să interpreteze din memorie piesa: acorduri de jazz, balade irlandeze și, dacă dădea peste postul de radio potrivit, melodii vechi de-ale lui Hoagy Carmichael. Mama noastră atingea cu naturalețe clapele, chiar dacă o mână pe care și-o rupsese în mai multe locuri îi dădea de furcă. N-am știut niciodată de unde proveneau fracturile; era un lucru trecut sub tăcere. După ce termina, își masa ușor dosul încheieturii. Mă gândeam pe atunci că notele încă îi susurau prin oase, ca și cum ar fi putut sări dintr-unul într-altul, evitând zona de fractură. Tot mai sunt în stare, după atâta amar de ani, să mă cuibăresc în muzeul acelor după-amiezi și să-mi aduc aminte revărsarea luminii pe mochetă. Uneori mama noastră ne cuprindea pe fiecare cu câte un braț, apoi ne călăuzea mâinile, lăsându-le să se coboare cu putere pe clape.

Nu mai e la modă, presupun, să-ți vezi mama în felul în care o vedeam fratele meu și cu mine pe-atunci, pe la mijlocul anilor '50, când vuietul de după fereastră era făcut în mare parte de vânt și de legănarea mării. Poți căuta în tablou fisura din armură, piciorul mai scurt al taburetului, tristețea care ne separa de mama, însă adevărul e că ne distrăm tustrei de minune, și niciodată atât de evident ca în acele duminici în care ploaia cădea cenușie peste Golful Dublin, iar rafalele de vânt împingeau neobosite în fereastră.

Casa noastră din Sandymount dădea către golf. Aveam o alee scurtă, plină de buruieni, un pătrat de peluză, un gard de fier forjat negru. Dacă traversam șoseaua, ne puteam așeza pe zidul rotunjit al falezei, de unde se vedea până departe, în largul golfului. Un mănunchi de palmieri creștea la capătul șoselei. Stăteau acolo, mai mici și mai pricâjiți decât palmierii de oriunde, exotici totuși, de parcă te-ar fi invitat să contempli ploaia dublineză. Corrigan se suia pe zid, își bălângănea picioarele și se uita, peste lățimea țărmlui, la apă. Ar fi trebuit să știi încă de pe atunci că marea își lăsase pecetea asupra lui, că avea să se producă un soi de plecare. Fluxul creștea, apa i se umfla la picioare. Serile o apuca pe drum până dincolo de Martello Tower, la băile publice abandonate, unde se cocoța pe coama zidului, cu brațele desfăcute larg.

În diminețile de la sfârșit de săptămână hălăduiam alături de mama, înfundându-ne până la glezne în apa mică de la reflux, și ne uitam în urmă la șirurile de case, la conturul coastei și la fuioarele mărunte de fum care ieșeau pe hornuri. Două centrale electrice enorme, zugrăvite în roșu și alb, frângeau orizontul spre est, însă

restul era o unduire blândă, cu pescăruși pe deasupra, șalupe ale poștei ieșind din Dun Laoghaire și, în zare, nori vestind ploaia. Când marea era mică, întinderea de nisip se ivea brăzdată, și uneori era cu puțință să umblăm câte un sfert de milă printre băltoace izolate, rămășițe vechi, scoici-brici lunguiete, bucăți de șipci.

Golful Dublin se urnea greu, la fel ca orașul pe care-l cuprindea ca o potcoavă, dar se putea schimba fără veste la față. Când și când, apa izbea furtunoasă în zid. Marea, după ce sosise, zăbovea. Ferestrele casei noastre prindeau cruste de sare. Ciocănașul de la ușa se făcea ruginiu.

Când se strica vremea ne așezam, eu și Corrigan, pe trepte. Tatăl nostru, doctor, ne părăsise cu ani în urmă. Un cec cu stampă londoneză apărea în căsuța poștală o dată pe săptămână. Niciodată vreo scrisoare, doar un cec cu antetul unei bănci din Oxford rotindu-se prin aer în cădere. Dădeam fuga să i-l aducem mamei noastre. Băga plicul sub un ghiveci de pe pervazul din bucătărie, și în următoarea zi nu mai era acolo. Nu se mai spunea nimic în plus.

Singurul semn al existenței părintelui nostru era un șifonier plin cu costume și nădragi vechi de-ai lui, în dormitor la mama. Corrigan deschidea ușa. Ne așezam în întuneric, cu spinările lipite de lemnul dur al panourilor, și ne vâram picioarele în pantofii tatei, lăsam ca mânecile lui să ne atingă urechile, îi simțeam răceala butonilor de la manșete. Așa ne-a și găsit într-o după-amiază mama, îmbrăcați în surtucele lui cenușii, cu mânecile suflecate și pantalonii ținuți pe talie cu benzi elastice. Tocmai ne plimbam încoace și-ncolo, târșindu-ne picioarele în ghețele solide, mult prea mari, când a apărut și a încremenit

în prag, iar în odaie s-a făcut atâta liniște, că auzeam țâcănitul caloriferului.

– Așa deci, a zis lăsându-se într-un genunchi înaintea noastră. Pe față i s-a întins un zâmbet care părea s-o îndurereze. Veniți încoace. Ne-a pupat pe obraz pe amândoi, ne-a dat câte o palmuță la fund. Acum hai, fuguța de-aici!

Am alunecat din hainele vechi ale tatei, le-am lăsat baltă pe dușumea.

Mai târziu, în noaptea aceea, am auzit zăngănind umerășele: așeza și reășeza costumele.

De-a lungul anilor am făcut obișnuitele pandalii, ne-am ales cu nasurile însângerate, iar căiuții pentru legănat, cu capetele sparte, și mama a trebuit să facă față șoaptelor vecinilor, ba uneori chiar și atenției văduvilor din cartier, însă lucrurile, în general, ni s-au înșiruit înaintea confortabil: calm, deschis, o întindere de gri nisipiu.

Împărțeam cu Corrigan un dormitor de unde se vedea marea. Fără veste s-a întâmplat, încă nu-mi amintesc anume cum: el, mai mic cu doi ani, a pus stăpânire pe patul de sus. Dormea pe burtă, privind pe geam în beznă, recitându-și rugăciunile – le numea versete de somn – cu ritmuri iuți, tăioase. Erau descântecurile lui, în mare parte de nedeslușit pentru mine, întretăiate de mici pufnete în răs și oftaturi prelungi. Cu cât se apropia mai mult somnul, cu atât mai ritmice deveneau rugăciunile, un soi de jazz, deși uneori, în mijlocul tărășeniei, îl auzeam înjurând, scoțându-le din rândul celor sfinte. Știam și eu chestii catolice elementare – „Tatăl nostru“, „Ave Maria“ – dar cam atât. Eram un copil sălbăticuț, tăcut, iar pe Dumnezeu îl simțeam deja plictisitor.

Dădeam câte un ghiont sus, în salteaua lui Corrigan, și o vreme tăcea, însă apoi începea iarăși. Câteodată mă trezeam dimineța și-l găseam lângă mine, cu brațul peste umărul meu, cu pieptul urcând și coborând în ritmul șoptit al rugăciunilor.

Mă întorceam spre el.

– Corr, mai taci odată, ce Dumnezeu!

Fratele meu avea pielea lăptoasă, părul negru și ochii albaștri. Era genul de puști căruia îi zâmbeau toți. O privire îți arunca, și erai prins. Oamenii îl îndrăgeau. Pe stradă, femeile îi ciufuleau părul, iar lucrătorii îl salutau lăsându-și blând palma pe umărul lui. N-avea habar că prezența lui îi întărește pe oameni, că-i face fericiți, că le scoate la iveală improbabilele nostalgii – umbla printre ei neștiutor.

M-am trezit într-o noapte, la unsprezece ani, simțind cum trece peste mine un suflu de aer rece. M-am poticnit până la fereastră, dar era închisă. Am întins brațul spre comutator, și o vâlvătaie galbenă a iluminat odaia. O siletă era ghemuită în mijlocul camerei.

– Corr?

Gerul încă-i ieșea din trup. Obrajii îi erau roșii. O ceață umedă îi înroua părul. Mirosea a tutun. A dus un deget la buze și s-a cățarat pe scărița de lemn în patul de sus.

– Culcă-te, a șoptit de deasupra.

Izul de tutun stăruia încă în aer.

De dimineța a sărit din pat, cu hanoracul cel gros peste pijama. Tremurând, a deschis geamul și și-a scuturat peste geam, în grădină, nisipul de pe pantofi.

– Pe unde ai fost?

– M-am plimbat un pic pe malul apei, a zis.

– Ai fumat?

Și-a ferit privirea, frecându-și brațele cu palmele, să se încălzească.

– Nu.

– N-ar trebui să fumezi, doar știi.

– N-am fumat, a zis.

În aceeași dimineață, ceva mai târziu, mama ne-a condus la școală, cu tăștile de piele atârinate pe umeri. Pe străzi sufla un vânt înghețat. La poarta școlii s-a lăsat într-un genunchi, ne-a strâns în brațe, ne-a potrivit fularele și ne-a pupat, unul după celălalt. Când s-a ridicat să plece, privirea i-a fost atrasă de ceva de pe partea cealaltă a străzii, în dreptul grilajului bisericii: o formă întunecată, înfășurată într-o pătură mare, roșie. Bărbatul a ridicat o mână în semn de salut. Corrigan i-a răspuns la fel.

Erau puzderie de bețivi bătrâni prin Ringsend, însă mama a părut surprinsă de vederea lui, și o clipă m-a izbit revelația că putea fi vorba de ceva secret.

– Cine-i ăla, mami? am întrebat.

– Hai, fuguța înăuntru. O lămurim după școală.

Fratele meu pășea lângă mine, tăcut.

– Cine-i ăla, Corrie? l-am înghiontit. Cine e?

A dispărut spre sala de clasă.

Toată ziua am stat în banca de lemn, rozându-mi creionul, proiectându-mi imagini cu unchi uitați, cu tatăl nostru cumva întors printre noi, fără o leșcaie. Nimic, pe atunci, nu era dincolo de tărâmul posibilului. Ceasul era pe peretele din fund al clasei, însă deasupra chiuvetei exista o oglindă veche și pistruiată, în care, dacă priveam

din unghiul potrivit, puteam vedea acele mișcându-se invers. După ce-a sunat clopoțelul am ieșit îndată pe poartă, dar Corrigan a apucat-o înapoi pe drumul cel lung, cu pași mărunți și deși, pe lângă palmieri, în lungul zidului falezei.

Pe patul de sus îl aștepta un pachet învelit în hârtie moale, cafenie. A ridicat din umeri și și-a trecut degetul peste sfoară, a tras de ea șovăielnic. Înăuntru era o altă pătură, o Foxford moale și albastră. A despăturit-o, a lăsat-o să cadă pe lungime, a ridicat privirea spre mama noastră și a dat aprobator din cap.

Mama i-a atins cu dosul palmei obrazul, zicând:

– Nu mai faci niciodată treaba asta, s-a înțeles?

Altceva nu s-a mai spus până doi ani mai târziu, când a dăruit și pătura aceea altui vagabond bețiv, într-o altă noapte geroasă, pe lângă canal, pe parcursul uneia dintre plimbările sale târzii când cobora în vârful picioarelor treptele și ieșea în beznă. Pentru el ecuația era simplă – altora le trebuia pătura mai mult decât lui, iar el era pregătit să îndure pedeapsa, dacă se ajungea la asta. Era primul indiciu privitor la ce avea să ajungă fratele meu și la ce aveam mai târziu să văd prin drojdia populației din New York – curvele, escrocii mărunți, cei fără de speranță – care se agățau cu toții de el de parcă ar fi fost o rază de speranță în țucalul puturos al realității lumii.

Corrigan a început să bea de tânăr – la doisprezece sau treisprezece ani –, o dată pe săptămână, în după-amiezile de vineri de după școală. Dădea fuga de la porțile din Blackrock spre stația de autobuz, cu cravata scoasă de după guler și sacoul făcut ghemotoc, în vreme ce eu

rămâneam în curtea școlii, să joc rugby. Îl vedeam cum urcă în 45 sau în 7A, îi zăream silueta deplasându-se spre locurile din spate în vreme ce autobuzul pornea.

Lui Corrigan îi plăceau spațiile obscure, unde lumina scăpăta. Docurile. Pensiuunile mizere. Ungherele cu caldarâm spart. Se întovărășea adesea cu bețivii din Frenchman's Lane și din Spencer Row. Aducea o sticlă cu el, îi dădea drumul să circule. Dacă se întorcea către el, sorbea din sticlă cu un gest larg, trecându-și apoi peste gură dosul palmei, ca un consumator versat. Își dădeau seama cu toții că nu era un adevărat băutor – nu căuta cu tot dinadinsul clondirul și sorbea din el doar când îi ajungea iarăși în preajmă. Credea, presupun, că se amestecă printre ceilalți. Bețivanii mai înveterați îl luau în râs, lui însă nu-i păsa. Îl foloseau, firește. Pentru ei nu era decât încă un mucos încercând s-o facă pe sărăntocul, însă avea mereu câțiva bănuți prin buzunare și era dispus să-i ofere – așa că îl trimiteau la magazin să le ia de băut ori la prăvălia din colț după țigări la bucată.

Uneori venea acasă fără șosete. Alteori îi lipsea cămașa, așa că urca în goană pe scări înainte să pună mama ochii pe el. Se spăla pe dinți, își dădea pe față cu apă și cobora, îmbrăcat complet, cu ochii lucindu-i un pic, nu atât de beat încât să se dea de gol.

– Unde ai fost?

– Am făcut lucrarea Domnului.

– Și lucrarea Domnului e să nu ai grijă de mama ta? zicea ea și-i aranja gulerul, în vreme ce Corrigan se așeza la masă pentru cină.

După o vreme petrecută cu dezmoșteniții sortii a început să se potrivească acolo, să se confunde cu fundalul, să se topească printre ei. Îi însoțea la căminul din

Rutland Steet și se așeza cu spinarea la perete. Le asculta poveștile: istorii lungi și întortocheate care păreau să-și aibă rădăcinile într-o Irlandă complet diferită de cea știută. Era un fel de ucenicie: se furișa în sărăcia lor de parcă ar fi vrut s-o ia în stăpânire. Bea. Fuma. Nu aducea vorba niciodată de tatăl nostru, nici de față cu mine și nici cu altcineva. Însă era acolo plecatul nostru părinte, îmi dădeam seama. Corrigan ori îl îneca în sherry, ori îl scuipa ca pe un fir de tutun poposit pe limbă.

În săptămâna în care a împlinit paisprezece ani, mama m-a trimis să-l aduc acasă: lipsise toată ziua, îl aștepta cu tort. O burniță de seară cădea peste Dublin. A trecut o șaretă, cu becul de la dinam scânteind. Am urmărit tropotul calului în lungul străzii, gămălia de lumină răsfirându-se. Uram orașul în asemenea momente – fiindcă n-avea pic de chef să se elibereze de neîncetatul său cenușiu. Am trecut pe lângă case cu camere de închiriat, pe lângă anticariate, pe lângă atelierelor lumânărilor și prăvăliile furnizorilor de medalii liturgice. Birtul avea o poartă neagră, cu țepușe de fier ascuțit. M-am dus prin spate, unde se păstrau tomberoanele. Ploaia picura dintr-un burlan spart. Am pășit peste un morman de lăzi și cutii de carton, strigându-i numele. Când l-am găsit era așa de beat, că nu se mai putea ține pe picioare.

– Salut, mi-a zis cu un zâmbet.

A căzut peste perete și și-a julit mâna. A rămas așa, holbându-se la palmă. Un firicel de sânge i se scurgea în jos pe încheietură. Unul dintre băutorii mai tineri – un șmecheraș cu tricou roșu – l-a scuipat. A fost singura dată când l-am văzut pe Corrigan să dea cu pumnul. A ratat complet, însă de pe mână i-au zburat stropi de sânge, și